

قوانین اشتباه داخلی در کنار تحریمها مانع صادرات محصولات بیوتکنولوژی

written by پگاه حبیبی | ۱۳۹۹/۰۹/۰۸

در دنیا بیش از ۱۵۰ مولکول دارویی با یوتک وجود دارد که شرکتهای ایرانی نزدیک به ۲۲ عدد آن را تولید میکنند و نزدیک به ۲۰ محصول دیگر در خطهای تحقیق و توسعه شرکتهای ایرانی قرار دارند. برنامه انجمن بیوتکنولوژی پزشکی ایران این است که ۴۰ داروی مهم بیوتکنولوژی را که قیمت و ارزش بالایی دارند، در کشور تولید کند.

به گزارش مجله خبری غذا و دارو انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات بیوتکنولوژی ایران، معاونت فناوری ریاست جمهوری در ۱۰ سال گذشته از این شرکتهای حمایت کرده است و بسیاری از فارغ التحصیلان جذب این صنعت شده اند تا غیر از رفع نیاز کشور پتانسیل صادراتی ایجاد کنند.

در حالی که بین سالهای ۹۶ تا ۹۷ بیش از نصف صادرات دارویی کشور (۵۰ میلیون دلار) را محصولات بیوتکنولوژی تشکیل میدادند ولی در سال ۹۸ این رقم به سی میلیون دلار رسیده است، در کنار تحریمها و کاهش مراودات بانکی بعضی قوانین و مقررات داخلی هم در کاهش میزان صادرات موثر بوده اند.

دکتر حسام الدین مدنی؛ عضو هیات مدیره انجمن در این مورد گفت: «شرکتهای بیوتکنولوژی برای مواد اولیه به خارج از کشور وابسته نیستند ولی بخشی از مواد جانبی و واسط باید خریداری شوند که طبیعتاً در این موارد با مشکل تحریم و انتقال ارز درگیر هستند. با این همه شرکتهای با یوتک همیشه به تعهدات خود در زمان مقرر عمل کرده و اجازه نداده اند کمبودی در این زمینه حس شود.»

او در ادامه به تاثیر قابل توجه دانش فنی و نیروی انسانی متخصص در تولید این داروها اشاره و اضافه کرد: «ارزش افزوده داروهای شیمیایی در فرمولاسیون آنهاست و نمیتوان همه مواد اولیه آنها را در داخل کشور تولید کرد چون به صرفه و مقدر نیست؛ اما ارزش افزوده شرکتهای بیوتکنولوژی در دانش فنی است که خلق کرده اند. به همین دلیل نه تنها کمبودی در این زمینه حس نمیشود، حتی شرکتهای در بخش تحقیق و توسعه هم فعال هستند.»

به نظر دکتر مدنی ناهماهنگی بین بعضی ارگانها و نهادها بیش از تحریمها برای شرکتهای مانع ایجاد میکند و نهادهای دولتی به جای ایجاد قانون و مقررات جدید برای صادرات باید قوانین اضافه را حذف و این فرآیند را تسهیل کنند.

عضو هیات مدیره انجمن با انتقاد از وضعیت فعلی گفت: «نگاه به بیرون این نیست که فقط برای تامین نیازهایمان از خارج کشور تلاش کنیم، ما باید تکیه بر درون و نگاه به بیرون داشته باشیم یعنی برای توسعه صنایع کشور و پیشرفت تولیدات در حوزههای مختلف خصوصاً محصولات دانشمحور صادرات را توسعه بدهیم. یکی از مواردی که باعث کاهش درآمد نفتی کشور شده خام فروشی است و اگر بتوانیم آنها را به فرآوردههای دیگر تبدیل کنیم ارزش افزوده خیلی بیشتری خواهد داشت.»

او در ادامه افزود: «یک گرم ماده بیوتکنولوژی ۱۱ هزار دلار ارزش دارد، این رقم معادل چند بشکه نفت است؟ بسیاری از کشورها بدون نفت توسعه پیدا کرده اند، این که با فروش نفت ظاهر مدرنی مانند امارات داشته باشیم و مرکز خرید شویم، توسعه به حساب نمی آید، توسعه باید پایدار باشد یعنی کشور از طریق صادرات اداره شود. تعامل با دنیا لازم و ضروری است ولی تضمین کننده توسعه پایدار کشور نیست. مصر به نسبت ما

تعامل خیلی بیشتری با دنیا دارد ولی باعث نشده است توسعه پایدار داشته باشد.»

دکتر حسام الدین مدنی در پایان گفت: «کشورهایی که به توسعه پایدار رسیده یا در صنعت خاصی سرآمد شده‌اند، لزوماً با سرمایه‌گذاری خارجی به این پیشرفت‌ها را دست نیافته‌اند ولی اراده و قوانین کشورشان بر این اساس بوده است. صنعت بیوتکنولوژی پزشکی ما پتانسیل بالایی برای توسعه داخلی، صادرات و ارزآوری دارد ولی نه تنها مسئولان هیچ توجهی به این صنعت ندارد حتی با ایجاد قوانین دست و پاگیر و پیشگیری از ورود این محصولات به فهرست دارویی کشور، برای صادرات آن موانع زیادی ایجاد می‌کنند.»